

του» το κράτος-πελάτης διαλέγει τις δικές τους εταιρίες.

2. Οι Τράπεζες, σύμφωνα με την παράγραφο του ίδιου άρθρου, υποχρεούνται να υποδεικνύουν ασφαλιστική εταιρία, η οποία υπόκειται και ελέγχεται απ' αυτές. Με βάση τις ερμηνείες των Νομικών Υπηρεσιών των Τραπεζών, εκδόθηκε και η εγκύκλιος 146/82 της Αγροτικής Τράπεζας, την οποία αναφέρει στην επιστολή του και ο κ. Θωμάπουλος. Μετά τις διευκρινήσεις του τότε υφυπουργού Εμπορίου κ. Θ. Πάγκαλου όλες οι Τράπεζες και φυσικά και η Αγροτική εξέδωσαν ειδικό έντυπο υπόδειξης που σήμερα συνήθως χρησιμοποιούν. Στο έντυπο αυτό, στο οποίο σαφώς υπενθυμίζεται ότι έχει εκδοθεί σε εφαρμογή του άρθρου 12 του Ν. 400/70, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 1258/82, αναφέρονται τα εξής:

«Για την ασφάλιση των κινδύνων που περιγράφονται αναλυτικά πιο κάτω σε συνδυασμό με κατάρτισε το σχετικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο στην ανώνυμη ελληνική εταιρία Γενικών ασφαλειών «Αγροτική» που υπάγεται και ελέγχεται από την Τράπεζά μας».

3. Η υποχρεωτικότητα της ασφάλισης από την Αγροτική Τράπεζα (μόνο για τις συμβεβημένες ασφαλίσεις) στη δική της εταιρία προκύπτει από όρο της δανειατικής σύμβασης η οποία σύμφωνα με τα άρθρα του Αστικού και Εμπορικού Κώδικα και τη διεθνή πρακτική. Δηλαδή εφαρμόζεται αυτό ακριβώς που γίνεται από τις αντιπροσωπείες αυτοκινήτων με δόσεις, οι οποίες υποχρεώνουν τους πελάτες τους να ασφαλισθούν σε συγκεκριμένη ασφαλιστική εταιρία μέχρι τουλάχιστον την λήξη των δόσεων. Το ίδιο κάνουν και οι ξένες Τράπεζες κλπ.

4. Η υποχρεωτικότητα της ασφάλισης στην Αγροτική Τράπεζα και τη θυγατρική της «Αγροτική» ασφαλιστική αποτελεί όρο δανειατικής σύμβασης εδώ και

δεκαετίες. Ο κ. Θωμάπουλος, ασφαλώς θα γνωρίζει τον όρο αυτό, αφού ήταν διευθυντής και με πολλά χρόνια υπηρεσίας στην Αγροτική Τράπεζα.

5. Και με μια ακόμα παρατήρηση για τον κ. Θωμάπουλο: Η εγκύκλιος 146/82, την οποία επικαλείται και επισυνάπτε στην επιστολή του για να καταρρίψει την αλήθεια της διαβεβαίωσης του κ. Καφίρη παρατηρούμε ότι έχει ημερομηνία έκδοσης 6 Ιουλίου 1982, δηλαδή εκδόθηκε την περίοδο που ήταν γενικός διευθυντής της «Αγροτικής» Ασφαλιστικής. Συνεπώς, αφού θεωρεί την εγκύκλιο αυτή ως αντίθετη με το Νόμο 1258/82 και, κατά συνέπεια, σαν επιβεβαίωση της παρέμβασης της Αγροτικής Τράπεζας στην ασφαλιστική αγορά, γιατί τότε που ήταν γενικός διευθυντής συνήνεσε ή τουλάχιστον δέχθηκε να εκδοθεί;

Και μερικές ακόμα διευκρινίσεις. Και πρώτα-πρώτα για τον κοινωνικό ρόλο της «Αγροτικής» Ασφαλιστικής. Όπως είναι γνωστό στους αναγνώστες του «Οικονομικού», η διοίκηση της παραπάνω εταιρίας σε σχετικές συνεντεύξεις τύπου, που έχουν δημοσιευθεί στον «Οικονομικό» δεν παραλείπει να υπογραμμίζει την κοινωνική ολημιά της ασφάλισης. Υπενθυμίζουμε το πρόγραμμα που ανακοίνωσε πριν μερικούς μήνες για την ασφάλιση από χαλάζι, πλημμύρες κλπ. την ασφάλιση ζώων, ολιγεντικών σκαφών κλπ. Επίσης, υπενθυμίζουμε το φτηνό αγροτικό Πρόγραμμα Ζωής για την ασφάλιση του αγροτικού πληθυσμού. Και στην περίπτωση αυτή παραπάνω τους δημοσιογράφους η διοίκηση της «Αγροτικής» ασφαλιστικής;

Τέλος διευκρινίζουμε ότι αρχή του «Οικονομικού Ταχυδρόμου» είναι να ζητάει και να δημοσιεύει (όταν στέλνεται ή υπάρχει στο αρχείο του) μαζί με τη συνεργασία και τη φωτογραφία του αρθρογράφου. Αυτό έγινε και στο αφιέρωμα για την ιδιωτική ασφάλιση.

ΔΗΜ. ΣΤΕΡΓΙΟΥ

Εκτροπή του Αχελώου: Πόσο είναι εφικτή τεχνικά και οικονομικά;

Απάντηση από τον κ. Σ. ΜΑΓΕΙΡΙΑ

Στο τεύχος «Οικονομικός Ταχυδρόμος» της 13 Σεπτεμβρίου 1984, δημοσιεύεται άρθρο με τον ανωτέρω τίτλο, που το προσυπογράφει «ο Τεχνικός».

Στο άρθρο αυτό, έπειτα από κάποιο πρόλογο, αναφέρεται: «Σ' αυτό το θέμα θαρύνουσα είναι η γνώμη ενός νέου επιστήμονα που πριν τέσσερα-πέντε χρόνια μόχθησε σαν διευθυντής της Υπηρεσίας Περιφερειακής Ανάπτυξης Θεσσαλίας με αν... ή την προσωρινή απόλυση του και κάποιες μηνύσεις με ασήμαντη αιτιολογία. Να τι έγραφε λοιπόν ο κ. Μ. Μοδινός, μεταξύ άλλων, σε ένα πυκνό και αξιόλογο άρθρο (Δεκαπενθήμερος Πολίτης 4.5.84). Αυτό γράφει «ο Τεχνικός» και σε συνέχεια παρουσιάζει 10 ερωτήματα που θέτει ο κ. Μ. Μοδινός (εφεξής Μ.Μ.). Πριν εκθέσουμε περιληπτικά και απαντήσουμε στα 10 αυτά ερωτήματα του κ. Μ.Μ., κάνουμε γνωστό, ότι η υπόθεση αυτή έχει και μια μικρή προϊστορία, που πρέπει να αναφερθεί. Ο αξιότιμος δημοσιογράφος που έγραψε το άρθρο αυτό, δηλαδή «ο Τεχνικός», πριν από αρκετούς μήνες με πήρε στο τηλέφωνο, μου είπε το ίδιο είναι και μου έκανε γνωστό το άρθρο του κ. Μ.Μ. στο περιοδικό «Δεκαπενθήμερος Πολίτης».

Τον παρακάλεσα να μου το στείλει σε φωτοτυπία, πράγμα που έκανε. Το διάβασα και του απάντησα χωρίς καθυστέρηση στο τηλέφωνο πδ έδωσε, ότι δεν αξίζει τον κόπο να απασχολήσουμε τις στήλες του «Ο.Τ.» απαντώντας σ' αυτά τα 10 ερωτήματα του κ. Μ.Μ. 'Ισως να νομίστηκε, ότι προσπαθώ ν' αποφυγώ την απάντηση. Δεν ασχολήθηκα πλέον μ' αυτό. Τώρα εμφανίστηκε το άρθρο αυτό, που προσυπογράφει «ο Τεχνικός».

Επειδή από τον κ. Μ.Μ. αναφέρομαι και ονομαστικά («Λύση Μαγειρία»), έχω υποχρέωση και δικαίωμα ν' απαντήσω, για να μην υπάρξουν λανθασμένες εντυπώσεις. Απαντώ λοιπόν, σ' αυτά τα 10 ερωτήματα του κ. Μ.Μ. με τη σειρά που εκτίθενται

στο επίμαχο αυτό άρθρο του «Ο.Τ.» της 13.9.84.

1. Γράφει ο κ. Μ.Μ.: «η δίδοι υποδείξεις σήραγγας 15 χιλιομέτρων για μεταφορά νερού, αποτελεί πρωτοφανές - σε παγκόσμιο επίπεδο - εγχείρημα κλπ.». Δηλαδή, μας λέει ότι δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα σήραγγα μήκους 15 χιλμ. Κατ' αρχή, το απαιτούμενο μήκος της σήραγγας που έχω δώσει στη λύση που είναι γνωστή, δεν είναι 15 χιλμ., αλλά 13,7 χιλμ. (από τη λίμνη Σικιάς στον Αχελώο προς Παλαιοκαρυά) και αυτό όφειλε να το γνωρίζει ο κ. Μ.Μ., σαν πρώην διευθυντή της Υπηρεσίας Περιφερειακής Ανάπτυξης Θεσσαλίας και να μην χρησιμοποιεί λανθασμένες διατυπώσεις κατά την εξαγωγή της λύσης της εκτροπής. Ας δούμε όμως, πώς έχουν τα πράγματα σε σήραγγες παρόμοιου μήκους.

α. Πριν από 30 περίπου χρόνια, για τον Υδροηλεκτρικό Σταθμό (ΥΗΣ) Νετσάκο-Κεμόν στον Καναδά, κατασκευάστηκε διπλή (παράλληλη) σήραγγα μήκους 16,3 χιλμ. η κάθε μια από αυτές. Η συνολική παροχή μεταφοράς νερού 256 μ³/δλ. Για τη σύγκριση αναφέρω, ότι η σήραγγα από τον Αχελώο υπολογίζεται για παροχή 48 μ³/δλ., δηλαδή, 5 φορές λιγότερο από την ανωτέρω αναφερόμενη.

β. Την περίοδο 1950-54, για τη σύνδεση και υδροηλεκτρική χρησιμοποίηση των ποταμών 'Ιζερ-'Αρκ (Γαλλία), κατασκευάστηκε σήραγγα 16,2 χιλμ. με εσωτερική διάμετρο 6,4 μ. για παροχή νερού 100 μ³/δλ.

γ. Πριν από 8-10 χρόνια, κατασκευάστηκε στην Αυστρία σήραγγα μήκους 19,4 χιλμ. και διαμέτρου 4,9 μ., για τον ΥΗΣ Κόλμπνιτς. (W.P. Αύγουστος 1972, σελ. 302).

δ. Η σήραγγα Εκύμπενε-Σντόνι που κατασκευάστηκε στην Αυστραλία πριν από 15 χρόνια για τη μεταφορά νερού από μια λίμνη σε άλλη, έχει μήκος 12,6 μίλια, δηλαδή 20,2 χιλιόμετρα (βλ. W.P.,

Νοέμβριο 1970, σελ. 377).

ε. Για την παραγωγή υδραυλικής ενέργειας και σε συνέχεια την ύδρευση της Τεχεράνης στην Περσία, κατασκευάστηκε η σήραγγα Λαρ-Κόλαν μήκους 20 χιλμ. (βλ. W.P. Μάιος 1975, σελ. 178).

στ. Η σήραγγα Σάντο-Ντομίγκο στη Βενεζουέλα, έχει μήκος 13,7 χιλμ. (βλ. W.P., Ιούνιος 1979, σελ. 25).

ζ. Στον Οράγγη ποταμό (Νότιος Αφρική), έχει κατασκευαστεί σύστημα σήραγγων συνολικού μήκους 82 χιλμ. από το οποίο, ένα τμήμα μήκους 13 χιλμ. με διάμετρο 4,9 μ. (βλ. W.P. Ιούλιος-Αύγουστος 1970 και Αύγουστος 1974).

η. Στην Αλάσκα, στον ποταμό Σουσίτνα, βρίσκεται σε εξέλιξη η κατασκευή μιας σήραγγας μήκους 32 μιλίων (51 χιλμ.) για κατασκευή Υδροηλεκτρικού Σταθμού (βλ. W.P. Δεκέμβριο 1979, σελ. 13).

Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε πάρα πολλές ακόμα σήραγγες μεγάλου μήκους. Άφησα για το τέλος άλλα δύο παραδείγματα.

Το ένα είναι η δική μας σήραγγα της Γκιάνας στο υδραγωγείο Μόρνον από ένα τμήμα μήκους 14,6 χιλμ. (στο W.P. Ιούνιος 1980, σελ. 48, δίνεται μήκους 15 χιλμ.). Το άλλο παράδειγμα είναι η σήραγγα Ινγκούρι στον Καύκασο (Σοβιετική Ένωση) μήκους 9,4 μιλίας (15 χιλιόμετρων) με εσωτερική διάμετρο...9,5 μέτρων (βλ. W.P. Δεκέμβριος 1974, σελ. 390). Στην περίπτωση αυτή, δεν μπορώ να αποφυγώ τον πειρασμό. Πήρα προσωπικά μέρος στην εκπόνηση των σχεδίων αυτής της σήραγγας και βραβεύθηκε από τον ίδιο τον Υπουργό Ενέργειας της Σοβιετικής Ένωσης, Π. Νεπορόζνι (και σήμερα ο ίδιος Υπουργός). Στην επίσημη μετάφραση της σχετικής μου βράβευσής αναγράφεται ότι βραβεύομαι «...για δραστήρια συμμετοχή στην επεξεργασία των σχεδίων της σήραγγας Ινγκούρι Υδροηλεκτρικού Σταθμού, η οποία δεν συμπεριλαμβανόταν στα άμεσα καθήκοντά του, για τη μείωση της διαμέτρου αυτής από τα προβλεπόμενα στη μελέτη 11,0 σε 9,5 μ. γεγονός που επέφερε οικονομία 5 εκατομμυρίων ρούβλια» (Διάταγμα Υπουργού Σοβιετικής Ένωσης Νο 184 της 27.4.1962), δηλαδή πριν από 22 ολόκληρα χρόνια. Αναγκάστηκα αυτά να τα αναφέρω. Και έρχεται σήμερα ο νεαρός επιστήμονας κ. Μ.Μ. να μας πει, ότι δεν κατασκευάζεται η σήραγγα της εκτροπής νερού από τον Αχελώο μήκους 13,7 χιλμ., τη στιγμή που πριν από...62 ολόκληρα χρόνια, το 1922, έχει κατασκευαστεί η σήραγγα Klosters-Kublis στην Ελβετία μήκους 10,6 χιλιόμετρων!

Μακρυνόρησες με την απάντηση στο πρώτο αυτό ερώτημα, γιατί έτσι έπρεπε να γίνει.

2. Στο δεύτερο ερώτημα ο κ. Μ.Μ. γράφει ότι «...η περιοχή της Αργιθέας - όπου και η εκτροπή - είναι σεισμογενής και εντόνως κατολισθαίνουσα...».

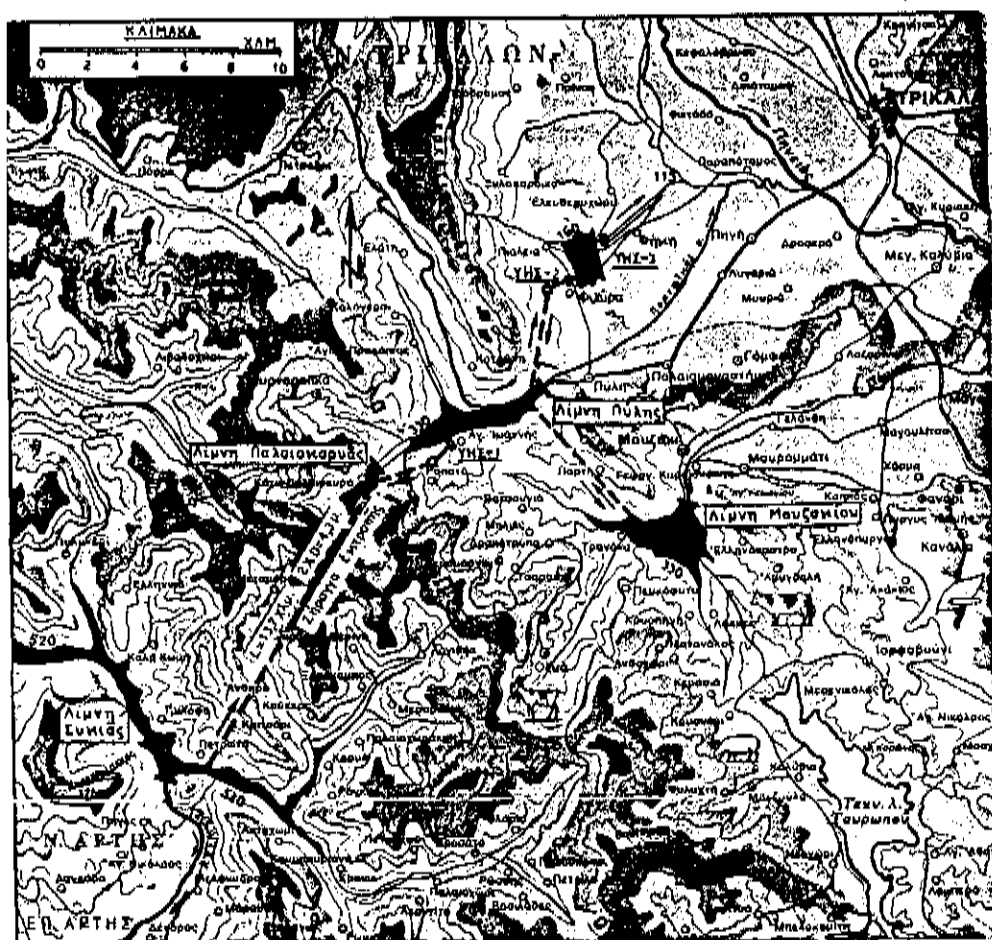
Ολόκληρη η Ελλάδα, με μικρές εξαιρέσεις, είναι σεισμογενής. Πάντως η περιοχή της Αργιθέας είναι λιγότερο σεισμογενής από τον Κορινθιακό Κόλπο, στη βόρεια πλευρά του οποίου έχει κατασκευαστεί σύστημα σήραγγων μεταφοράς νερού από το Μόρνο στην Αθήνα συνολικού μήκους 67 χιλιόμετρων, που περνά μάλιστα κοντά από τις Αλκυονίδες νήσους, όπου είχε συμβεί ο μεγάλος σεισμός τον Φεβρουάριο του 1981. Και δεν συνέβη τίποτα με τη σήραγγα του Μόρνου.

Αν ήταν έτσι τα πράγματα, δεν θα κατασκευάζαν οι Γαλιωνέζοι υποθαλάσσιες μάλιστα σήραγγες πολλών δεκάδων χιλιομέτρων, για τη συγκοινωνιακή διασύνδεση των νησιών τους. Ούτε οι Πέρσες τη μεγάλη σήραγγα που αναφέραμε στην παράγραφο 1ε. Και είναι γνωστή η σεισμικότητα της Ιαπωνίας και Περσίας. Ας μην ανησυχεί ο νεαρός κ. Μ.Μ. Οι γεωλόγοι θα εξετάσουν την περίπτωση.

3. Στο τρίτο ερώτημα ο κ. Μ.Μ. παρατηρεί ότι «...η εκτέλεση του εγχειρήματος απαιτεί ένα εξαιρετικό επίπεδο οργανωτικότητας και τεχνικών γνώσεων».

Καμία αντίρρηση, αλλά για τεχνικές γνώσεις, άλλοι θα μιλήσουν και πρώτιστα αυτοί που ξέρουν ότι η σήραγγα αυτή, δεν είναι ανυπέρβλητο εμπόδιο.

4. Στο τέταρτο ερώτημα, δεν θάπρεπε κανείς να απαντήσει, γιατί φαίνεται ότι ο νεαρός κ. Μ.Μ., τα έχει όλα μπερδεμένα στο μυαλό του, αφού νομίζει ότι, «...αν απαιτηθούν όντως περίπου 30.000 άτομα εργατικό δυναμικό για αρκετά χρόνια, προκύπτει η ανάγκη κατασκευής ολόκληρων οικισμών ή ως

Εκτροπή νερού από τον Αχελώο προς τη Θεσσαλία. «Λύση Μαγειρία».

πούμε - μιας πόλεως σαν τη Λαμία για να φιλοξενήσει όλον αυτόν τον κόσμο. Και όλα αυτά σε μια περιοχή όπου είναι δύσκολο να βρεθεί σήμερα μια επίπεδη έκταση ενός στρέμματος για την κατασκευή ενός σχολείου ή ενός κοινοτικού καταστήματος». Μιλάει - εννοείται - πάλι για την περιοχή Αργιθέας. Άκουσε, φαίνεται ο κ. Μ.Μ., ότι με το σχέδιο αυτό της εκτροπής, δημιουργούνται 30.000 θέσεις εργασίας και νόμιμοι ότι όλοι αυτοί θα σιτιστούν στην Αργιθέα μέσα στα κατσάρια, χτίζοντας μια πόλη «σαν τη Λαμία»!... Σίγουρα, δεν είμαστε με τα καλά μας. Όταν λέμε ότι θα δημιουργηθούν 30.000 θέσεις εργασίας, αυτές θα ειδοποιούνται από τον Αχελώο μέχρι και ολόκληρη τη Θεσσαλία (Τρίκαλα-Καρδίτσα-Λάρισα κλπ.), όπου θα κατασκευάζονται τα έργα και τα αρδευτικά δίκτυα στη Θεσσαλική πεδιάδα. Στην Αργιθέα, δεν θα χρειαστεί ούτε ένας. Η είσοδος και η έξοδος της σήραγγας αυτής, είναι μακριά από την Αργιθέα.

5. Στο πέμπτο ερώτημα - δίλημμα, ο κ. Μ.Μ. γράφει: «...Η πρόσβαση στην περιοχή είναι προβληματική, αν όχι ανύπαρκτη...». Αυτό είναι απόλυτα αναληθές, γιατί τόσο στην είσοδο της σήραγγας (Πετρωτό) όσο και στην έξοδο της (Παλαιοκαρδιά), υπάρχει ήδη οδικό δίκτυο. Προτείνω στον κ. Μ.Μ. να πάει με το αυτοκίνητο στο Πετρωτό και στην Παλαιοκαρδιά. Αν χρειαστεί κάποια διαπλάτυνση του οδικού δικτύου - και θα χρειαστεί - θα γίνει. Εδώ κατασκευάζονται Υδροηλεκτρικά έργα στις Άλπεις σε υψόμετρα 2.000-2.500 μέτρων και θα συζητάμε για Πετρωτό και Παλαιοκαρδιά σε υψόμετρα 500-550 μέτρων; Γράφει ακόμα ο κ. Μ.Μ. ότι κατά το χειμώνα η συγκοινωνία «...θα ανακόπτεται από τα χιόνια τουλάχιστον για μερικές εβδομάδες το χρόνο». Συμφωνώ απόλυτα, μόνο με την υπόμνηση, ότι χιονίζει έξω και όχι μέσα στη σήραγγα, που η δουλειά θα συνεχίζεται, χιονίζει είτε όχι...

6. Στο έκτο ερώτημα ο κ. Μ.Μ. γράφει: «Τίποτε δεν είναι γνωστό για τις οικολογικές επιπτώσεις της εκτροπής. Μπορεί πάντως κανείς εύκολα να προβλέψει θεαματικές αλλαγές στους βιότοπους της περιοχής, μεταβολές στην κατανομή των υδάτων

της ευρύτερης περιφέρειας, εξαφάνιση ζωικών και φυτικών ειδών...».

Πάλι τα μεπερδύει στο μυαλό του όλα ο κ. Μ.Μ. Τώρα έχουν εξαφανιστεί στη Θεσσαλία ζωικά (ψάρια, πουλιά κλπ.) Και φυτικά είδη, με την καταστροφή του οικοσυστήματος, την καταστροφή του Πηνειού κατά τη θερμή περίοδο, την εξαφάνιση των υγροβιότοπων κλπ. Θεαματικές αλλαγές θα υπάρξουν. Αλλά αυτές θα είναι θετικές και όχι αρνητικές. Θα αποκατασταθεί η οικολογική ισορροπία στη Θεσσαλία, χωρίς καμία αρνητική επίπτωση στα κατόντη του Αχελώου λόγω του μεγάλου πλεονάσματος νερού του Αχελώου και μετά την εκτροπή.

7. Στο έβδομο ερώτημα ο κ. Μ.Μ. γράφει: «Ακόμη είναι άγνωστες οι οικολογικές επιπτώσεις στις περιοχές της Ηπείρου και της Αιτωλοακαρνανίας που διασχίζει ο Αχελώος. Μάλιστα δεν είναι καν γνωστές οι αντιδράσεις των κατοίκων των περιοχών αυτών από τη μείωση της παροχής του Αχελώου. Προς το παρόν βεθαίως επικρατεί αιγή, ίσως λόγω εθισμού σε παρόμοιες - ουδέποτε υλοποιούμενες - εξαγγελίες». Αυτά αποτολμά να γράψει ο κ. Μ.Μ. αγάζοντας πλέον τη μάσκα της δήθεν αντικειμενικότητας. Κατ' αρχή, είπαμε και το ξαναλέμε για μια ακόμη φορά. Από τα 5 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού του Αχελώου, προς τη Θεσσαλία θα φύγει το 1,5 δισεκατομμύριο κυβικά μέτρα δηλαδή το 30% του συνολικού νερού του Αχελώου. Αυτό πρώτο. Δεύτερο, ότι αυτό το 1,5 δισεκατομμύριο κυβικά μέτρα νερού, είναι Θεσσαλικό νερό που ανήκει στους Νομούς Τρικάλων και Καρδίτσας.

Και αυτό το γνωρίζουν όλοι εκτός φαίνεται από τον κ. Μ.Μ. Ας πάρει ένα χάρτη... Το νερό του Άνω Αχελώου στα σύνορα Ηπείρου και Θεσσαλίας, θα αξιοποιηθεί επί τόπου από τα έργα Μεσοχώρας και Γλύστρας μέχρι και τη θέση «Συκιά». Δεν το γνωρίζει αυτό ο κ. Μ.Μ.; Γιατί λοιπόν προσπαθεί να παραπλανήσει τον αναγνώστη με ασύστατες απόψεις; Τι να το κάνει το υπόλοιπο νερό των 3,5 δισεκατομμυρίων κυβικών μέτρων η Αιτωλοακαρ-

νανία, αφού δεν μπορεί ούτε αυτό να το αξιοποιηθεί, μη έχοντας τόσο μεγάλες εκτάσεις για αρδύσεις; Για την άρδευση ενός εκατομμυρίου στρεμμάτων - που δεν τάχει η Αιτωλοακαρνανία - χρειάζονται μόνο 640 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού. Μένουν πάλι 3,5-0,64=2,86 δισεκατομ. μ³.

Πού είναι λοιπόν το πρόβλημα για την Αιτωλοακαρνανία; Όσο για τα αναφερόμενα από τον κ. Μ.Μ. περί «ουδέποτε υλοποιούμενες εξαγγελίες», άλλοι θα πρέπει να του δώσουν την απάντηση.

Πάντως, για την ιστορία και την αντικειμενικότητα, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η λύση αυτή της εκτροπής νερού από τον Αχελώο προς τη Θεσσαλία, την είχε εξαγγείλει το 1981, πριν από τις εκλογές, η τότε κυβέρνηση της Ν.Δ. του κ. Ράλλη (βλ. π.χ. «Μεσημβρινή» 20 Μαΐου 1981) και τελευταία εξαγγέλθηκε και από τη σημερινή κυβέρνηση.

8. Στο όγδοο σημείο, ο κ. Μ.Μ. ανησυχεί για τα φράγματα που είχε προγραμματίσει να κατασκευάσει η ΔΕΗ στον Αχελώο, γράφοντας ότι «...αν μάλιστα εκτραπούν τα 1,5 δισ. κυβικά μέτρα που προβλέπει η «Λύση Μαγειρία», ο επανεμπλουτισμός των φραγμάτων αυτών από γειτονικές λεκάνες απορροφής φαίνεται αδύνατος...».

Δεν υπάρχει θέμα επανεμπλουτισμού. Δεν χρειάζεται μόνο το φράγμα Αυλακίου. Όλα τα άλλα θα χρειαστούν. Προχωρεί όμως ο κ. Μ.Μ. πιο κάτω και σε μια πολύ σοβαρή κατάγγελία εναντίον της ΔΕΗ γράφοντας: «...η ΔΕΗ προχωρεί στο δικό της πρόγραμμα, προσποιούμενη άγνοια». Δηλαδή, αγνοούν την πρωθυπουργική εξαγγελία της πραγματοποίησης της λύσης της εκτροπής; Σ' αυτό άλλοι θα πρέπει να απαντήσουν. Όχι εγώ.

9. Στο ένατο σημείο ο κ. Μ.Μ. γράφει: «Ακόμα όμως και να «τραγγιχτεί» ο Αχελώος στη θέση «Συκιά», δεν μπορούν να αρδευτούν πάνω από 1,5 εκατ. στρέμματα. Έτσι, και πάλι ύστερα από την κορομοναγία αυτή, 2 εκατ. στρέμματα πεδινής γης του Θεσσαλικού κάμπου θα παραμείνουν χωρίς δυνατότητα άρδευσης. «Χαίρομαι γι' αυτήν την παραδοχή, αν και θα μπορούσαν να αρδευτούν περίπου 2 εκατομ. στρέμματα.

10. Τέλος, στο τελευταίο δέκατο ερώτημα, ο κ. Μ.Μ. ανησυχεί για το τι θα γίνει με το μπαμπού μας το έτος... 2010, όταν «αι νέες βιομηχανικές χώρες της Άνω Ανατολής εισβάλλουν απειλητικές στην παγκόσμια αγορά»; Ρωτάει ακόμα ο κ. Μ.Μ. τι θα την κάνουν τότε τη ζάχαρη «...όταν το ζαχαροκάλαμο επεκτείνεται ραγδαία σε δεκάδες χώρες του Τρίτου Κόσμου;». Το τι μπορεί να γίνει και ποιές καλλιέργειες θα προτιμηθούν... έπειτα από 26 χρόνια, δεν είναι θέμα αυτής της στιγμής.

Ρωτάει ακόμα ο κ. Μ.Μ. τι θα το κάνουμε το καλαμπόκι «...όταν η κτηνοτροφία μας φθίνει ραγδαία;». Δηλαδή, να μην κάνουμε τίποτα, να μην ποτίσουμε τα χωράφια μας, γιατί το... 2010 θα μας έλθει μπαμπού από την Άνω Ανατολή, ζάχαρη από κάπου αλλού και θα χρειάζομαστε καλαμπόκι, γιατί - λέει - η κτηνοτροφία μας... φθίνει! Μα είναι αυτά σοβαρά πράγματα, με τα οποία θα άξιζε τον κόπο να καθήσει κανείς να ασχοληθεί και να απασχολήσει στη λήξη ενός σοβαρού οικονομικού Περιόδου. Μα αυτό ακριβώς πάμε να θεραπεύσουμε, νεαρέ κ. Μοδινέ. Δηλαδή, να μετατρέψουμε την κτηνοτροφία μας από φθίνουσα σε ανθούσα, να πάρουμε όσο μπορούμε περισσότερη υδραυλική ενέργεια, να διασώσουμε τον Πηνειό και το περιβάλλον και το κυριότερο, να αρδεύουμε εκατομμύρια στρέμματα εύφορης γης. Το αν το έτος 2010, θα καλλιεργούμε μπαμπού, τεύτλα ή καρπούζια, ζαχαρωτά και τριφύλια ή ό,τι άλλο κριθεί τότε συμφέρει, δεν μπορεί να αποτελέσει θέμα σημερινής διαμάχης. Η βάση είναι το νερό. Όλα τα άλλα τα ρυθμίζουμε όπως θέλουμε και όπως θα μας συμφέρει. Για την πληρέστερη ενημέρωση των αναγνώστών του «Ο.Τ.», θεωρώ σκόπιμο να δώσω και ένα κατατοπιστικό σχέδιο της αναφερόμενης στο άρθρο αυτό του κ. Μ.Μ. «Λύσης Μαγειρία», η οποία και έχει υιοθετηθεί από την κυβέρνηση (Λ. Συκιάς-Παλαιοκαρδιά κλπ.). Σημειώνω ότι η λύση αυτή, δίνει και μισό δις κλιματώρες το χρόνο περισσότερη ενέργεια, από ό,τι θα μπορούσε να ληφθεί στον Αχελώο, πράγμα που είναι εύκολο να αποδειχτεί (ο πρώην Υπουργός Ενέργειας κ. Κουλουμπής, έχει παραδεχτεί στη συνέντευξή του -

ΕΛ. «Έθνος της Κυριακής» της Ιουλίου 1984 -
υπεροχή της εκτροπής κατά 400 εκατ. ΚWh).

Σ. ΜΑΓΕΙΡΙΑΣ

Ο συνεργάτης μας «Τεχνικός» παρατηρεί τα
εξής:

Για τον «Οικονομικό Ταχυδρόμο» και κυρίως για
τον «ΤΕΧΝΙΚΟ» προκύπτει, από την επιστολή του
κ. Στ. Μαγειρία, η ανάγκη αιτιολόγησης της φιλοξε-
νίας μέρους του άρθρου του κ. Μ. Μοδινού. Θα
θυμούνται οι αναγνώστες ότι μετά την αναγγελία
του έργου της εκτροπής του Αχελώου από τον
Πρωθυπουργό, ακολούθησαν στον Τύπο δημο-
σιεύματα που μιλούσαν για το «έργο του αιώνα»,
τις δαπάνες των 100 δις, την νέα Εδέμ που
αποκαλυπτόταν στον Θεσσαλικό Κάμπο. Οι μόνες
αντιρρήσεις που προβλήθηκαν ήταν στο αν η
εξαγγελία είχε ξαναγίνει από τη Νέα Δημοκρατία ή
όχι.

Στοιχειώδης δημοσιογραφική υποχρέωση λοι-
πόν ήταν να αναζητηθούν οι απαντήσεις στα
ερωτηματικά που απασχολούσαν τους πιο ψύχραι-
μους για την σκοπιμότητα και το σφικτό του έργου.
Με αυτή την σκέψη ο «Ο.Τ.» είχε αναδημοσιεύσει
το άρθρο του καθηγητή Ν. Μόργγαρη, που αναφε-
ρόταν κριτικά σχετικά με τις περιβαλλοντικές
επιπτώσεις. Ανάλογης σημασίας κρίθηκε από τον
Τεχνικό το άρθρο του κ. Μ. Μοδινού, στο δαμό-
που ήταν η ΜΟΝΑΔΙΚΗ προδηληφαντική που δημο-
σιεύτηκε - απ' όσο έπρεπε στην αντίληψή μας - που
ισχυριζόταν κριτικά για την σκοπιμότητα του
έργου.

Όπως παραδέχεται ο επιστολογράφος μας
απευθυνόμενος στον ίδιο, ως ειδήμονα, να σχολιά-
σει την ανάλυσή του κ. Μ.Μ. και όπως επί λέξει
αναφέρει θεωρεί ότι δεν αξίζει τον κόπο να
απασχολήσει (ο κ. Μαγειρίας) τις στήλες του
περιοδικού απαντώντας.

Αν λοιπόν ο κ. Στ. Μαγειρίας είχε τότε - έστω και
Τηλεφωνικά - δώσει ΣΥΓΓΕΚΡΙΜΕΝΗ απάντηση
σε κάποιο από τα ερωτήματα του κ. Μ.Μ. δεν θα
είχαμε ένα μακροσκελές άρθρο (του ΤΕΧΝΙΚΟΥ)
και μια μακροσκελή επιστολή (του κ. Μαγειρία)
αλλά ένα μόνο ρεπορτάζ με τις δύο αντίθετες
απόψεις - όπου αυτές έπειθαν μετά τον (έμμεσο)
διάλογο.

Ως προς την ουσία του θέματος πρέπει να
ομολογήσουμε ότι η επιχειρηματολογία του κ. Στ.
Μαγειρία για το σφικτό της εκτροπής του Αχελώου
είναι πειστική. Εξοκολουθούν όμως να παραμέ-
νουν ορισμένα κρίσιμα ερωτήματα, τα οποία όλα
ίσως δεν αφορούν άμεσα τον μηχανικό κ. Μαγει-
ρία, αλλά την πολιτική ηγεσία. Άλλωστε στην
επιστολή διατυπώνονται κάποια από αυτά.

Ένα πρώτο πρόβλημα είναι αυτό των κονδυλίων
για ένα τέτοιο τεράστιο έργο. Στον Τύπο γράφτη-
καν αστρονομικά ποσά (100 δις). Εκτός από την
ική δυνατότητα να γίνει η εκτροπή δεν γνωρί-
ζουμε: α) Αν υπάρχει δυνατότητα για τέτοιου
ύψους χρηματοδότηση.

β) Αν θα πρέπει ένα τόσο μεγάλο ποσόν να
διατεθεί μόνο στον ήδη υπερανπτυγμένο Θεσσα-
λικό κάμπο και μάλιστα για αγροτικά προϊόντα. Τι
έχουν να πουν όσοι ενδιαφέρονται για μια ισόρρο-
πη ανάπτυξη όλων των περιοχών της χώρας ή την
επιλεκτική ενίσχυση κρίσιμων στρατηγικών κλά-
δων της παραγωγής;

Ένα άλλο ζήτημα - για το οποίο ο κ. Μαγειρίας
μας παραπέμπει στην ΔΕΗ είναι το κατά πόσον έχει
ορχίσει ο σχετικός προγραμματισμός. Στο ρεπορ-
τάζ εκτός από τα δανεικά 10 ερωτήματα, αναφέ-
θηκε και η πληροφορία πως η ΔΕΗ συνεχίζει με
τους ίδιους ρυθμούς και τα ίδια προγράμματα,
όπως πριν την εξαγγελία της εκτροπής.

Ο ΤΕΧΝΙΚΟΣ

Και πάλι το γλωσσικό

Αγαπητέ «Οικονομικέ».

Ενώ έντονος είναι η δυσφορία του εκπαιδευτι-
κού κόσμου δια την αβλία υποθέδωμιν των Ελλη-
νικών σπουδών, ήτοι τον περιορισμό της διδα-
κταλίας των Αρχαίων Ελληνικών (περί των οποίων

Πως μας βλέπουν

Η Αγία Γραφή και ο «Οικονομικός»

Η δημοσίευση μιας επιστολής του προέδρου του Ινστιτούτου Προστασίας Καταναλωτών κ.
Χαρ. Κουρή προκάλεσε την κατωτέρω ενδιαφέρουσα αλληλογραφία την οποία παραθέτουμε με
την αυτονόητη διευκρίνιση ότι ούτε ο «Οικονομικός» διανοείται και δέχεται να...αναμετρηθεί
με την Αγία Γραφή:

Αγαπητέ κύριε Κουρή χαίρετε.

Διάβασα την επιστολή σας προς τον «Οικονομικό Ταχυδρόμο» που δημοσιεύθηκε στις 11-10-84
και ειδικότερα εκείνο το «Μα για όνομα του Θεού έχετε την Αγία Γραφή και δεν έχετε τον
Οικονομικό».

Αμέσως έψαξα να δω αν έχετε μικρό όνομα. Είδα ότι υπάρχει μπροστά από το επώνυμό σας ένα
«Χαρ...». Σκέφτηκα ότι θα είναι τα αρχικά γράμματα κάποιου ονόματος, όπως π.χ. Χαράλαμπος.
Χαρίτωνος κ.α. Αλλά η δεύτερη σκέψη μου ήταν τούτη.

Εάν έχετε κάποιο από τα ονόματα αυτά, τότε έχετε βαπτιστεί. Και εάν έχετε βαπτιστεί είσατε
Ορθόδοξος Χριστιανός. Και εάν έχουν έτσι τα πράγματα, τότε δεν γνωρίζεται σαν Ορθόδοξος
Χριστιανός, ότι το βιβλίο των βιβλίων είναι η Αγία Γραφή; Δεν γνωρίζετε ότι η Αγία Γραφή δεν είναι
ένα βιβλίο μεταξύ των πολλών βιβλίων, αλλά είναι βιβλίο της Θείας Αποκαλύψεως; Δεν γνωρίζετε
ότι η Αγία Γραφή είναι ο λόγος του Θεού Λόγου; Δεν γνωρίζετε ότι την Αγία Γραφή της σεβάστηκέ
και αυτός ο αρνητής Ρέναν;

Εάν αυτά δεν τα γνωρίζετε τότε σας λείπει η κατήχηση. Πρέπει σαν Ορθόδοξος βαπτισμένος
Χριστιανός να κατηχηθήτε πάνω σε θέματα που αφορούν την Ορθόδοξη Πίστη σας.

Εάν τα γνωρίζετε και ασεθήσατε κατ' αυτόν τον τρόπο, τότε πρέπει να ζητήσετε δημοσίως
μετάνοια και συγχώρηση από τον Θεό μας, για τί «έρχεται η οργή του Θεού επί τους υιούς της
απειθείας» κατά τον Απόστολο των Εθνών Παύλο.

Εγώ πάντως δεν θέλω να πιστεύω ούτε το ένα ούτε το άλλο. Θέλω να πιστεύω ότι ήταν μια άστοχη
έκφρασή σας, που όμως χρειάζεται να διορθωθεί με μία άλλη επιστολή σας προς το περιοδικό.

Μετ' ευχών και εν Χριστώ αγάπης
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ Ιερόκήρυξ Ι. Μ. Πατρών
Σολωμού 20 Πάτρα

Ο κ. Κουρής έστειλε στον Αρχιμανδρίτη κ. Κύριλλο Κωστόπουλο την ακόλουθη απαντητική
επιστολή

Αγαπητέ κ. Κωστόπουλε,

Σας ευχαριστώ για την επιστολή σας της 15-10-1984. Τα πράγματα είναι πολύ πιο απλά από
όσο ίσως διαφαίνονται από το σημείωμα που ταχυδρόμησα από την Κρήτη στον «Οικονομικό
Ταχυδρόμο». Η φράση «μα για όνομα του Θεού» συνηθίζεται από τον λαό όπως γνωρίζετε
καλύτερα, για να εκφράσει την - δυσάρεστη συνήθεια - έκπληξη για κάποιο θέμα. Στην
συγκεκριμένη περίπτωση η φράση επώθηκε αυθόρμητα και ουσιαστικά άσχετα με το
«συγκρίσιμα ζητούμενο».

Όταν πηγαίνει κανείς σε ένα πχ. κατάστημα παπουτσιών είναι βέβαιος ότι θα βρει παπούτσια
καθημερινής χρήσης και όχι απόλυτα θέδαιοι ότι θα βρει παπούτσια για ιστιοπλοία. Με την ίδια
λογική σε ένα περίπτερο περιμένεις να βρεις εφημερίδες, περιοδικά, κ.λ.π. πλατιάς
κυκλοφορίας και όχι την Αγία Γραφή. Σίγουρα όταν βρισκείς την Αγία Γραφή σε περίπτερο,
θεωρείς δεδομένο ότι θα υπάρχει και ένα περιοδικό όπως ο Οικονομικός Ταχυδρόμος.

Αφού επώθηκε η συγκεκριμένη φράση, θεωρήσα ότι υπήρχε κάποιο είδος χιουμοριστική
αντίφαση ανάμεσα στην κυριολεξία της («για όνομα του Θεού») και στα συγκρίσιμα στοιχεία,
που στην προκειμένη περίπτωση, ένα από αυτά, είχε άμεση σχέση με την φράση, που,
ουσιαστικά, λέγεται μεταφορικά.

Δεν υπάρχει λοιπόν σε καμμία περίπτωση επίδειξη οποιασδήποτε «ασέβειας» προς την Αγία
Γραφή και πιστεύω ότι οι υψηλού επιπέδου αναγνώστες του «Οικονομικού» είναι σε θέση να
εκτιμήσουν χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις. Πιστεύω επίσης ότι ένας πολιτισμένος άνθρωπος,
οποιασδήποτε θρησκείας ή φιλοσοφίας, οφείλει να σέβεται αξίες που σέβονται άλλοι
συνάνθρωποι του.

Με τις σκέψεις αυτές επιτρέψτε να σας εκφράσω την εκτίμησή μου για την αμεσότητα
αντίδρασης σε ένα δημοσίευμα που θεωρήσατε ότι μπορεί να βείξει όσα έχετε ταχθεί να
υπηρετείτε. Θα ήταν ιδιαίτερα ελπιδοφόρο αν όλοι οι άνθρωποι έκαναν το ίδιο, ο καθένας από
το «μετερίζι» του. Ελπίζω να δοθεί η ευκαιρία να γνωριστούμε σε μία από τις προσεχείς
εκδηλώσεις μας στην πόλη σας.

Με τις καλύτερες ευχές
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΟΥΡΗΣ
Αθήνα 18-10-1984

εν εφίλοτεχνήθη ακόμη η ανακινωθείσα, αλλά
σκοπιμώς αναβαλλομένη ΕΠΑΓΩΓΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, εισήχθησαν στην Α' και Β' Λυκεί-
ου, εις το μάθημα των Ομηρικών Επών, τα αθλι-
ωδέστατα μεταφράσματα των Ζ. Σιδέρη και Ι. Κα-
κριδής (Καζαντζάκη). Εξετοπίσθη το υπέροχο πό-
νημα του Ι. Πολυλά, ο οποίος έχων υπ' όψη του
την Ελληνική Παιδεία εδημιούργησε ένα έργο
εφάμιλλο του λογοτεχνικού - λεξιλογικού ύψους
και ύψους του Θείου Ομήρου (Δημιουργού της
Ελληνικής Βίβλου). Ενώ το πανέθλιο μεταγλωττι-
σμα - παράφρασμα (επί του έργου του Πολυλά)

του Ι. Κακριδής δεν έχει ουδεμία εκφραστική
(αισθητική-λεκτική) αντιστοιχία προς το πρωτότυ-
πον... ο κατέστησαν «εγχειρίδιο, διδασκαλίας
«ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ»!!! Οι γνωστοί τοις πάσι κύκλοι της
περακμασάσης φιλο-«λογικής»(!) σχολής Θεσσα-
λονίκης (επίγονοι Τριανταφυλλίδου και ΣΙΑ).

Η κυβέρνηση θα πρέπει να αντιληφθεί ότι
ουδείς δύναται να παίξει με τον Εθνικόν μας
Πολιτισμό, χάνιν ευτελών σκοπιμοτήτων. Ως του
εώλου... «λαϊκισμού». Λαϊκισμός αληθής θα εκδη-
λούτο, εάν απαξέοντες εμείς οι αντεθνικώς
δρώντες αστοί ενωτιζόμεθα με το περιεχόμενο